

การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 ในการวางแผน
ให้บริการสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยจังหวัดนราธิวาส
Utilization of Health Services Data List 1 - 8 in Health Services Planning
by Health Officers in Health Centers at Narathiwat Province

จूरีย์ ธีรัชกุล

Juree Thiratchakul

๗

เลขหมู่	RA440.87.T5 ๑74 2544 ๑.1
Bib Key	210593
	1 4 ส.ย. 2544

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Health System Research and Development

Prince of Songkla University

2544

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 ในการวางแผน
ให้บริการสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมา
ผู้เขียน นางสาวจุรีย์ ชีรัชกุล
สาขาวิชา การวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข
ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับความดีและเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล รวมทั้งเพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการใช้ ประโยชน์จากข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 318 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบบันทึกการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Mann – Whitney U test และ Kruskal – Wallis test วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความดีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 ในการวางแผนให้บริการสาธารณสุข 3 ด้าน คือด้านการวางแผนการใช้ทรัพยากร การวางแผน กำหนดเป้าหมาย และการวางแผนติดตามให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 55.0 , 58.2 และ 56.0 ตามลำดับ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาอิสลามมีระดับความดี การใช้ประโยชน์จากข้อมูลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกัน มีระดับความดีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลแตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่เคยผ่าน การศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับระบบข้อมูลข่าวสาร มีระดับความดีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลมาก กว่าผู้ที่ไม่เคยผ่านการศึกษาหรืออบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 นั้น พบว่ามี ปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.7 โดยส่วนใหญ่พบปัญหาจากเนื้อหาข้อมูล ในการเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลในแต่ละบัญชีที่มีความละเอียด ช้าซ้อน และไม่ชัดเจนใน ความหมาย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการ บริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยจังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ว่าประสบการณ์

การทำงาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนต่าง ๆ ของระบบข้อมูลข่าวสาร ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุข บัญชี 1-8 ที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ควรจะให้ความสนใจในการ ศึกษาอบรม พื้นฟูความรู้เกี่ยวกับระบบข้อมูลข่าวสาร หรือการนิเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งหา แนวทางลดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้น้อยลง โดยสร้างความชัดเจนในเนื้อหาข้อมูล ลดรายละเอียดและความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่ไม่จำเป็นลง เพื่อเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยจะได้มีการใช้ ประโยชน์จากข้อมูลการบริการสาธารณสุขบัญชี 1-8 ในการวางแผนให้บริการสาธารณสุข ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากยิ่งขึ้นต่อไป

Thesis Title Utilization of Health Services Data List 1 - 8 in Health Services Planning
by Health Officers in Health Centers at Narathiwat Province

Author Miss Juree Thiratchakul

Major Program Research and Public Health System Development

Academic Year 2000

Abstract

The objectives of this research were to determine the frequency and comparison of utilization health services data list 1 - 8 followed by personal backgrounds and factor according to data collection and recording. This research also identified the opinions about problems in utilization the data. The target subjects were 318 health officers working at health centers in Narathiwat province. The data were collected by using questionnaires, structure interview and observation forms. The quantitative data were analyzed by using mean, percentage, standard deviation, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis test. Content analysis was carried out in analyzing the qualitative data.

The results revealed that the frequency of the utilization health services data list 1 - 8 including three health services planning ; resource use , target setting , and service follow-ups were as 55.0 % , 58.2 % , and 56.0 % respectively which those were in the middle range. The samples who were Islamics had higher frequency of utilization of the data than those who were Buddhists. The difference in data utilization by subjects with different work experiences. Also , the samples with an educational background or training related to information systems had more utilization than those without education backgrounds at the statistically significant 0.05. The opinions about problem of utilization from health services data list 1 - 8 showed that problem are in middle rang (60.7 %). The problems to be too complicated, redundant, and unclear in meaning.

The results of this study reflected the situation of utilization health services data list 1 - 8 by health officers of health centers at Narathiwat Province. It can be concluded that work experience, knowledge and understanding in data and information systems as well as problems in different steps of data systems are all related to the difference in frequency of utilization of health service data list 1 - 8. Therefore, it is necessary for administrators and health officers to

continually pay attention to study and training related to data and information systems or communications systems. They should also try to find ways to reduce problems in utilization health service data list 1 - 8 so that health service plans can be made to be more corresponding with the problems and the needs of people in the area.